

Elégia

Mint ólmos ég alatt lecsapódva,
telten,
füst száll a szomorú táj felett,
úgy leng a lelke,
alacsonyan.

Leng, nem suhan...

Te kemény lélek! Te lány képzelet!
A valóság nehéz nyomait követve
önnönmagadra, eredetedre
tekints alá itt!

Itt, hol a máskor oly híg ég alatt
szikárló tűzfalak

magányán a nyomor egykedvű
csendje fenyegetően és
esengve,

földdja lassan a tömény
bánatot a tűnődők szívére

s elkeveri
milliókéval...

Az egész emberi
világ itt készül. Itt minden
csupa rom.

Ernyőt nyit a kemény kutyatej
az elhagyott gyárudvaron.

Töredezett apró ablakok
fakó lépcsőin szállnak a napok
alá a nyirkos homályba.

Felelj, —

innen vagy?

Innen-e, hogy el soha nem hagy
a komor vágyakozás,

hogy olyan légy, mint a többi
nyomorult,

kikbe e nagy kor beleszorult

s arcukon eltorzul minden vonás?

Itt pihensz: itt, hol e falánk
erkölcsi rendet sánta palánk

rikácsolva

őrzi, óvja!

Magadra ismersz? Itt a lelkek
egy megszerkesztett, szép, szilárd
jövőt

oly üresen várnak, mint ahogy
a telkek

köröskörül mélán és komorlón
álmodoznak víg zsidongást szövő
magas házakról.

Kínlódó gyepüket

sárba száradt üvegcserepek

nézik fénytelen, merev szemmel.
 A buckákról néha gyűszűnyi homok
 pereg alá; s olykor átcikkan, donog
 egy-egy kék, zöld, vagy fekete légy,
 melyet az emberi hulladék
 meg a rongy
 rakottabb tájakról idevont.
 A maga módján itt is megterít
 a kamatra gyötört
 áldott anyaföld.
 Egy vaslábásban sárga fű virit.
 Tudod-e,
 milyen öntudat kopár öröme
 húz-vonz, hogy e táj nem enged és
 miféle gazdag szenvedés
 taszit ide?
 Anyjához tér így az a gyermek,
 kit idegenben löknek, vernek, —
 igazán
 csak itt mosolyoghatsz, itt sírhatsz,
 magaddal is csak itt bírhatasz,
 óh lélek!... Ez a hazám.
 (1933. 7–8.)

RADNÓTI MIKLÓS

Kedd

Szeretőd hajnaltól tanít,
 este lehuppan az ágyra,
 alig, hogy evett valamit.
 Szeretne ellakni veled
 akár négy szál pipacs között
 s túrné az éji meleget,
 de birtok a föld és a ház,
 dühödt eb síkos fogakkal,
 csámpás csósz furkóval vigyáz.
 Így bicskás rokonok nyakán
 éltek és homlokotokra
 beszédjük árkokat dumál.
 Ők a rend s a társadalom,
 szuszogástok is ellesik
 s bogaruk mászik a falon.
 De figyeljétek a tüskés
 világot folyton s legyetek
 gazdagok torkán rossz nyelés,
 ijedt hajnali íz! süttött
 libamájon keserű görcs;
 s mert lustul az, ki rég ütött,
 hát üssetek s hegyes kések
 lessenek a jelre, mitől
 fölröpül majd a kedvetek!
 (1933. 10.)